A háztartások vízgazdálkodását rendkívül nagymértékben képes átformálni a csapadékvíz felhasználás!

Cikkünk hasznos információkat tartalmaz a víztakarékossággal kapcsolatban, ami mindamellett, hogy pénztárcánkat is örömteli mosolygásra készteti, a környezetvédelem szempontjából is kiemelten fontos. Kérjük, olvassa végig figyelemmel!

Magyarország Kormánya
Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE
SZÉCHENYI 2020

A Novaj Községi Önkormányzat sikeresen pályázott a Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések című pályázati Felhíváson, így a település megközelítőleg bruttó 198,47 millió forint vissza nem térítendő, teljes egészében Európai Uniós támogatásban részesült.

A fejlesztés eredményeként elkészült a Körtvélyesi-árkon egy záportározó.

A beruházás a kármegelőzés, valamint a személy és vagyonbiztonság megőrzése érdekében vált szükségessé, ugyanakkor felhívja a lakosság figyelmét az éghajlatváltozás miatt egyre nagyobb mennyiségben, hirtelen lezúduló csapadékvízzel való tudatos gazdálkodásra, valamint az ingatlanok határain húzódó árkok tisztántartására, gondozására is.
A lehulló vizek szabályozása elengedhetetlen környezetünk és értékeink védelme érdekében, így a településünk csapadékvíz elvezetése és a lakosság környezettudatos gondolkodása összetett feladat.

Az elmúlt két évtizedben a Novaji-patakon és a Körtvélyesi-árkon olyan mértékű vízhozamok vonultak le, melyeket a belterületi mederszakaszok már nem voltak képesek kiöntés nélkül levezetni, emiatt utak, lakóingatlanok kerültek víz alá, lakóépületeket öntött el az áradat, jelentős értéket képviselő ingatlanok és ingóságok kerültek veszélybe.
Burkolt utak és lakóingatlanok kerültek víz alá, hidak rongálódtak meg a Körtvélyesi-árok mentén. Külön kiemelendő a Sportpálya melletti szennyvízátemelő és a belterület déli végén húzódó borászat palackozóüzemének nagy mértékű ingatlan- és gépvagyon veszélyeztetettsége.

A hirtelen lezúduló csapadékvíz elvezetésének szempontjából kiemelt jelentőségű feladat az értékek védelme (ingatlanok, lakóépületek, közintézmények, stb., egyéb területek, vonalas infrastruktúra), ezért törekedni kell a csapadékvizek megfelelő elvezetésére.

A projekt tartalma a csapadékvizek okozta árvíz és egyéb vízkárveszélyeztetettség csökkentése érdekében a Körtvélyesi-árkon egy záportározó kiépítése, amellyel megteremtődik a település belterületének csapadék- és vízbiztonsága. A Körtvélyesi-árok irányából érkező vízhozamok árvízcsúcs csökkentésére, többlet vízhozamból származó vízmennyiség ideiglenes visszatartására és késleltetett levezetésére egy völgyzárógátas záportározó épült a belterület és a külterület határán.
A tározó térfogata úgy került meghatározásra, hogy folyamatos vízleeresztés mellett alkalmas legyen a mértékadó árvíztömeg betározására.

Az esővíz kincs, próbáljuk meg helyesen tárolni és felhasználni!

A klímaváltozás elleni küzdelem magába foglalja a vízgazdálkodás ésszerű megtervezését is. A vízgazdálkodásban elsősorban extrém hidrometeorológiai eseményekre és szélsőséges csapadékviszonyokra kell felkészülni, amelyek egyrészt fokozódó ár- és belvízveszélyt, másrészt szárazságot eredményezhetnek. Javítani kell az árvízbiztonságot, beleértve a kisebb vízgyűjtőkön, illetve településeken előforduló úgynevezett hirtelen árvizek elleni védelmet is. Hatékonyabb öntözési rendszerek kialakítására kell törekedni, valamint növelni kell a vízvisszatartást, a vízmegtartó képességet, és biztosítani a vízkészletek fokozott védelmét.

A modern háztartási csapadékvíz-gazdálkodás számos előnnyel bír a települési szintű vízgazdálkodás szempontjából. A tetővíz-hasznosítás egyrészt költségcsökkentő (kevesebb ivóvizet kell előállítani), másrészt környezetkímélő tevékenység (mivel nincs a közcsatornába csapadékvíz-betáplálás, kevesebb a szennyvíz mennyisége, illetve az öntözésre természetes állapotú vizet használnak). Ráadásul az eljárás mérsékeli a közterületekre kifolyó, és ott esetleg károkat okozó csapadékvizek mennyiségét is.

A települések közvetlen környezetében kialakított záportározók lefejezik a településeket keresztező kisvízfolyások árhullámait, összegyűjtik a felszínen megrekedő vizeket, vagy tárolják a befogadóba – áradás idején – lefolyni képtelen vízhozamokat; a távolabbi jövőben pedig e tározók vízkészlete is fontos lehet a vízgazdálkodás számára.

A vízfelhasználás kétszer gyorsabb ütemben nőtt az elmúlt száz évben, mint a Föld népessége. A Föld felszínének körül-belül 71 %-át víz borítja. Bolygónk vízkészlete állandó; ám az összes víz mindössze 1 %-a alkalmas emberi fogyasztásra. Ebből a kevéske mennyiségből kell megtermelnünk élelemnövényeinket, megitatni az állatokat, előállítani a fogyasztási cikkeket és ezt használjuk ivásra, fürdésre, úszómedencéink feltöltésére, autómosásra, utak locsolására. Ugye, milyen rossz kimondani: mindössze 1 %?!

A háztartások vízgazdálkodását rendkívül nagymértékben képes átformálni a csapadékvíz felhasználás!

A tetővizek többcélú hasznosítása esetén (kertöntözés, WC öblítés, mosógép) egy kertes ház ivóvíz-felhasználása 64 %-kal is csökkenthető – a hagyományos víztakarékossági technológiák (takarékos WC, önzáró szelep, stb.) esetében a vízmegtakarítás aránya csak 24 %!

Földünk természetes erőforrásai lassan kiapadnak, ezért különösen fontos, hogy ezt a folyamatot legalább megpróbáljuk lelassítani.
A tiszta ivóvíztartalékok a talajvíz szennyeződésének növekedésével egyre jobban csökkennek, az ivóvíz-felhasználás azonban a népességnövekedéssel együtt emelkedik. Ráadásul számos esetben ivóvizet használunk, amelyet nyugodtan kiválthatnánk esővízre, ezzel mintegy felére csökkentve vezetékes vízfogyasztásunkat.
Magyarországon az éghajlatváltozásból adódóan csökken a nyári csapadékmennyiség, nő az aszályos időszakok gyakorisága, hossza és súlyossága. Ezzel párhuzamosan a nyári időszakban lehulló csapadék hirtelen, nagy mennyiségben érkezhet. Magyarországon az átlagos csapadékmennyiség 550-600 mm négyzetméterenként, növényeink átlagos csapadékigénye pedig 520 mm évente. A lehulló vizek szabályozása elengedhetetlen környezetünk és értékeink védelme érdekében, így a települések csapadékvíz elvezetése és a lakosság környezettudatos gondolkodása összetett feladat.

Egy 100 m²-es ház tetőfelületéről például évente 50-60 m³ esővíz gyűjthető össze. Az összegyűjtött esővíz számos dologra használható, többek között például:

- növényeink öntözésére,
- udvarunk klimatizálására (burkolt felületek locsolása forró napokon, párásítás, stb.),
- burkolt felületek tisztítására,
- kerti tó vízutánpótlására,
- felfrissülésre (kerti zuhanyzó, kerti merülődézsa, stb.),
- kerti itatókhoz (madarak, kisemlősök, kétéltűek, hüllők, rovarok itatása),
- WC öblítésre,
- mosáshoz.

Ne feledkezzünk el az ingatlanunk oldalhatárai és a közúti gépjármű közlekedésre szolgáló szilárd burkolatú út közötti, kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztán tartásáról, a nyílt árok és annak részei (csapadékvízgyűjtők, ingatlanhoz tartozó összefolyók, kapubejárók átereszei) takarításáról, az ezeket érintő növények vágásáról, összegyűjtéséről és a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladék eltávolításáról, amely az ingatlan tulajdonosának feladata.

A szürke víz hasznosításának lehetőségei: A csapadékvizet nem véletlenül hívják szürke víznek. Fogyasztásra alkalmatlan, viszont takarításra, WC öblítésre, autómosásra, öntözésre egyaránt felhasználható.
Az elmúlt időszak 600 mm mennyiségű éves összes csapadék átlagával számolva, évente átlagosan minden négyzetméternyi területről körül-belül 600 liter vizet lehet összegyűjteni, ez egy 100 m^2-es alapterületű épület tetejéről hozzávetőlegesen 60 m^3 vizet jelent. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy 100 m^2-enként szükség van egy 60 m^3 kapacitású tárolóra, hiszen a víz közben folyamatosan felhasználásra kerül.
A csapadékvíz gyűjtésének és felhasználásának szempontjából kifejezetten előnyös, hogy a csapadék jelentős része a nyári hónapokban hullik.
A hasznosítási lehetőségek kapcsán meghatározó jelentősége van a különböző mennyiségű napi csapadékmennyiségek előfordulásának is. Ha a nyári időszakban egy nap lehullik 40 mm csapadék, az egy 100 m^2-es alapterületű ház esetében 4 m^3 szürke vizet jelent. Ugyanakkor, ha figyelembe vesszük, hogy a csapadékosabb nyári hónapokban akár 180 mm csapadék is lehullhat, a vízgyűjtőket úgy kell méretezni, hogy a nagyobb mennyiségű csapadékot is biztonsággal tudják tárolni. Természetesen a gyűjtés mellett fogyasztás is történik, és ha azt feltételezzük, hogy az összegyűjtött csapadékvíz egy hétig van a tárolóban a felhasználás előtt, akkor a fenti adatok alapján 100 m^2-ként 8 m^3-es tárolókapacitást érdemes biztosítani, mely meghaladja a havi átlagos csapadékhozamot, viszont figyelembe kell venni azt is, hogy extrém csapadékra a közeljövőben is egyre gyakrabban kell számítani.
Gyűjtés közben sok szennyeződés is bekerül a rendszerbe a tetőről, ezért érdemes a vizet a felhasználás előtt tisztítani. Erre sok lehetőség van, akár a már eleve kiépített rendszerek segítségével, de magunk is kiépíthetünk ilyen rendszereket.
Az ilyen rendszerek, ha havonta 20 m^3 vizet biztosítanak, az mai áron évente nagyjából 130 000,- forint megtakarítást jelent egy társasháznak, így ha a beruházási költségeket nézzük, mindenképp figyelembe kell vennünk, hogy pár év alatt megtérül.

Mindezekből látszik, hogy milyen fontos a vízzel spórolni, takarékoskodni! Azonban érdekességképpen megemlíthető, hogy a víz folyatása nem minden esetben minősül pazarlásnak, pocséklásnak. A fentieknek megfelelően, amennyiben egy család készít egy kerti zuhanyzót, egy feketére festett, nyitott tetejű hordó felhasználásával, amiben összegyűjti az esővizet, az a nyári kánikulában kellemesen felmelegszik. Ha ezt a gyerekek egy vidám délutánon elpancsolják, az nem áll szemben a víztakarékossági szemlélettel, hiszen a helyben lehulló víz helyben kerül hasznosításra, a föld magába szívja, ezáltal nem sérül a víz körforgása.

A fent azonosított pályázati projekt keretében szemléletformáló tevékenység is megvalósul. Emiatt megkérjük a novaji lakosokat, a következő hetekben figyeljék az Önkormányzat által kihelyezett szóróanyagokat a település különböző pontjain, melyekből további hasznos információkat tudhatnak meg a projektről, a víztakarékosságról, a vizek helyben tartásáról, a felelős társadalmi gondolkodásról! Ezek segítségével is ötleteket szeretnénk adni azoknak a háztartásoknak, akik még nem alkalmazzák az esővíz gyűjtését, és szeretnénk elérni, hogy a lakosság megértse és elfogadja a fejlesztés előnyeit, a környezetre gyakorolt pozitív hatásait.

Végezetül még néhány gondolatébresztő felvetés: A vízfelhasználás kétszer gyorsabb ütemben nőtt az elmúlt száz évben, mint a Föld népessége. A Föld vízkészlete állandó; ám az összes víz mindössze 1%-a alkalmas emberi fogyasztásra. Ebből a "minimális" mennyiségből kell megtermelnünk élelemnövényeinket, megitatni az állatokat, előállítani a fogyasztási cikkeket és ezt használjuk ivásra, fürdésre, úszómedencéink feltöltésére, golfpályák, utak locsolására, stb.

A gyermeknek pedig egy kis mesével szeretnénk kedveskedni, amely az alábbi QR kód beolvasásával elérhető:

A cikk a TOP-2.1.3-16-HE1-2021-00022 azonosítószámú, Árvízcsökkentő záportározó Novajon című pályázat kapcsán, szemléletformáló marketing tevékenység keretében készült.
A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

http://novaj.hu/arvizcsokkento-zaportarozo-novajon/

Forrás:

www.met.hu

www.edenkert.hu

www.agroinform.hu

www.ezermester.hu